

Verksamhet med asylsökande

Allt fler asylsökande kommer till vårt land för att få en fristad undan krig och förföljelse. Språket är nyckeln till integration i det nya landet. Asylsökande är inte berättigade till SFI (Svenska för invandrare) förrän de fått uppehållstillstånd, vilket numera uppskattas ta minst ett år.

Det innebär en lång väntan i sysslöshet som kan vara väldigt påfrestande både fysiskt och psykiskt. Det är under den här tiden, innan SFI, som studieförbunden har möjlighet att komma in.

Studieförbundet Bilda vill tillsammans med sina medlemsorganisationer och samarbetspartner anordna en verksamhet där folkbildningstanken är tydlig. Det innebär att verksamheten styrs av deltagarnas behov, inte av en läroplan. Därför arbetar vi med asylsökande, inte för. Man skall inte vara ett objekt för någons utlärande utan uppmuntras till att själv aktivt lära sig. Att lära sig av, och tillsammans med, andra.

Verksamheten handlar om vardagssvenska, alltså svenska man har nytta av i sin vardag. Genom att utifrån deltagarnas behov träna vardagssvenska lär man sig samtidigt om det svenska samhället. På så sätt påskyndas en framtida etablering i samhälls- och arbetslivet för dem som beviljas uppehållstillstånd.

Studieförbundet Bilda arbetar med hela människan i fokus och bygger verksamheten på möten mellan människor där nya kunskaper och kompetenser får utvecklas. Vi vill fokusera på möjligheter och nycklar till det svenska samhället.

Du kan bli ledare i en studiecirkel med asylsökande

Det som krävs av dig som ledare är ditt engagemang, din lyhördhet och ditt tålamod! Du behöver inte vara språk- eller lärarutbildad. Lita på dig själv som det viktigaste redskapet i cirkeln. De som söker till cirkeln är intresserade av att förstå och lära sig om det svenska språket och Sverige d.v.s. något just du kan!

Många av de asylsökande har mängder av frågor och behöver hjälp med många praktiska saker. Bestäm dig i förväg för var du drar din gräns, behoven kommer vara långt mer än du själv kan mätta. Ta hjälp av andra i ditt sammanhang som också leder cirklar, din församling eller din konsulent. Skapa nätverk och stötta varandra. Deltagarna behöver en utvilad och positiv ledare, låt dem möta det! Ta hand om dig själv och var uppmärksam på när du tar på dig för mycket engagemang.

Precis som barnen behöver fasta rutiner och struktur efter traumatiska erfarenheter, behöver också vuxna det. Måna om att hålla på strukturen så att deltagaren lär sig känna igen gången. Det skapar trygghet att veta vad som väntar. Att få fokusera på något annat än alla de hemskheter man varit med om ger möjlighet till inre ro. Vuxna behöver skratt och lek! Låt din studiecirkel bli ett andningshål, en möjlighet till återuppbyggnad för det trasiga inre genom att ha roligt och fokusera framåt.

Om du väljer att vara personlig och t.ex. fråga om deltagarens familj, behöver du vara beredd på de olika reaktioner som kan uppstå. Flera av deltagarna har förlorat nära familjemedlemmar och därtill sett mycket lidande och död. Några vet att deras nära och kära väntar i farliga läger på att få komma hit.

Fråga dig själv om det hjälper gruppen/deltagaren att prata om det i cirkeln och om du själv orkar bära det. Kanske finns någon annan i din närhet som kan ta mer av den biten? Ta gärna reda på vad Migrationsverket/kommunen erbjuder gällande detta där just du bor.

Gruppen asylsökande är en mycket varierande grupp människor. Olika faktorer påverkar vilka vi utvecklas till och vilka förutsättningar vi får. Som studiecirkelledare är det din uppgift att vara lyhörd och leda gruppen mot ett gemensamt mål – att förstå det nya land man kommit till, hur man lever och kommunicerar här.

Ge information om tid och antal träffar för cirkeln. Var tydlig med vad just din cirkel kommer erbjuda, vad ni ska göra och vad ni ska lära er. Detta kan du göra genom bilder eller genom att visa det material ni kommer att använda. Det är viktigt att deltagarna förstår att det inte är skola och att du inte är lärare. Var tydlig med att allt är frivilligt och att även du gör det frivilligt. Folkbildning som vi driver i Sverige är unikt och något helt nytt för de allra flesta utomeuropeiskt födda!

Platsen ni väljer att vara på spelar också roll. Välj en varm och inbjudande plats som inte är alltför liten och trång. För de med posttraumatisk stressyndrom där traumatiska upplevelser återupplevs, är det viktigt att alltid ha en väg ut såsom en öppen dörr.

Använd fikapausen som ett verktyg för språkinläring. Sätt upp små lappar vid varje kak-/brödsort, pålägg, servis etc. Upprepa och nöt in fraser som Varsågoda, Vill du ha kaffe/te?, Kan du skicka socker, tack! o.s.v. Det är bra att använda korta enkla fraser redan från början och inte bara enstaka ord. Eftersom de är återkommande blir det lättare att till slut snappa upp och själv använda som helhet. Fraserna kan med fördel sättas upp på remsor i fikarummet/när ni fikar. Se, höra och göra är ett bra koncept för språkinläring!

Att starta en cirkel med asylsökande

Det är klokt att organisera verksamheten i studiecirkel. Genom att samlas i grupper utifrån förkunskap och inte fler än att alla i studiegruppen får talutrymme underlättas lärandet. Om samma cirkelledare fortsättningsvis träffar samma grupp vid samma fikabord skapas en trygghet och kontakt som befrämjar både lärande och integration.

Studiecirkeln ger flera fördelar:

- ✓ Deltagarna kan få ett eget exemplar av lämpligt studiematerial –under förutsättning att man deltar minst tre gånger och lämnar sina kontaktuppgifter.
- ✓ Ledarna får möjlighet till introduktions- och fördjupningsutbildning samt hjälp att välja lämpligt studiematerial.
- ✓ Samverkansparten erbjuder stöd med inspirationsträffar och bekostande av studiematerial.

En studiecirkel utgörs av:

- En grupp bestående av 3 – 11 deltagare (Är man för många blir det svårt för samtliga att kunna ta plats) Deltagarna skall vara minst 13 år.
- Man träffas vid minst tre tillfällen och sammanlagt minst nio studietimmar. Självklart bör man träffas under längre tid för att kunna lära sig så mycket som möjligt. Vi rekommenderar att varje grupp möts under minst 20 timmar om det är praktiskt möjligt.

På Bildas hemsida finns enkla informationsblad på olika språk. Dessa beskriver folkbildning och varför man behöver uppge personnummer eller LMA-nummer när man deltar i Bildas verksamhet.

Några pedagogiska tips och råd:

- börja och avsluta alltid träffen på samma sätt,
- tala med enkla ord och meningar (utan att lägga om ordföljden)
- Skriv på post-it-lappar: en stol, ett bord, ett glas osv. Turas om att placera ut lapparna.
- tala sakta och tydligt,
- använd kroppen när du pratar,
- repetera tills du storknar, och sen lite till, och lite till. (Då kan ni skratta tillsammans!)
- ta bort all ironi, det är svårt att förstå innan man behärskar språket på en hög nivå,
- använd bilder och föremål,
- Om du har svårt att förklara ett ord kan du googla det och visa en bild
- Om du googlar ordet [Lexin](#) hittar du en 21-språkig ordlista som kan vara till god hjälp
- låt deltagarna använda alla sina sinnen (dofter och smaker stärker minnet),
- gör eget material genom att tillsammans fotografera det ni jobbar med, skriv ut och skriv enstaka ord, fraser eller hela meningar under varje bild. Detta blir något att ta med hem och repetera till nästa gång.

Tre förslag på studiematerial

I första hand rekommenderar vi att man arbetar utan läroböcker på det sätt som beskrivs ovan.

För de cirkelledare som föredrar ett färdigt studiematerial är det viktigt att välja ett material som är anpassat för dem som har svenska som andraspråk. Material avsedda för de som har svenska som modersmål kan, i värsta fall, försvåra senare SFI-studier.

Observera att det finns tydliga lagar och regler gällande copyright. Det är inte tillåtet att kopiera fritt ur inköpt material. Det gäller också bilder och annat som finns på internet. Ta kontakt med din Bildakonsulent om du är osäker.

Basnivå

För deltagare med ingen eller kort skolbakgrund men som är hyfsat läskunniga rekommenderas [Margareta Mörling: Framåt A, textbok 1,2 och 3](#)
Dessa har även bra lärarhandledningar.

Medelnivå

För deltagare med lite mer skolbakgrund, tex grundskola 6 år eller mer rekommenderar vi [Anette Althén: Mål 1 – textbok, övningsbok](#)
Även den har en utmärkt lärarhandledning och dessutom arbetsblad som kopieringsunderlag.

Hög nivå

För deltagare som studerat främmande språk tidigare, t ex engelska, man kanske använder engelska som hjälpspråk i gruppen och vill gå fort fram, rekommenderar vi: [Paula Levy Scherrer: Rivstart A1/ A2](#) (2:a upplagan) Även där finns en bra lärarhandledning

Ovanstående utges av bokförlaget Natur & Kultur.

Bildas erbjudanden

Din Bildakonsulent kommer gärna till er och håller en introduktionskväll där man går igenom både cirkelmetodik och aktuellt material.

Bilda erbjuder dessutom LFL-Asyl, en heldagskurs med fokus på grupper som behöver introduktion till det svenska språket och det svenska samhället.

På Bildas hemsida finns information om datum för nästa kursstart. Du som är Bildaledare deltar gratis!

Om verksamheten anordnas som studiecirkel kan Bilda hålla med studiematerial.

Kontakta oss för mer information

Välkommen att höra av dej. Vi som jobbar särskilt med denna verksamhet är:

Bilda Nord
Maronga Furaha, Skellefteå, 0722-51 80 72

Bilda Mittsverige
Carina Söderlund, Sundsvall, 060-12 52 16

Bilda GävleDala
Lena Källström, Söderhamn, 0270-628 22

Bilda Öst
Charlotte Backlund, Uppsala, 0761-47 18 18

Bilda Svealand
Tina Bergenbrink, Karlstad, 0706-12 00 74

Bilda Sydväst
Yvonne Johansson, Trollhättan, 0703-33 65 91

Bilda Sydöst
Eva Danielsson, Kalmar, 0480-43 20 22

Bilda Sydväst
Priyanka Møllergård John, Malmö, 010-709 99 56

Kontaktuppgifter till närmaste Bildakontor finner du även på hemsidan www.bilda.nu

**Tack för att du vill engagera dig.
Tillsammans kan vi göra mer!**